

Notitie maatregelen en onderzoeken Natuurdoelanalyse Oeffelter meent

Op weg naar de Natura 2000-doelen Oeffelter meent

Inhoud

Samenvatting Oeffelter Meent	3
1. Inleiding Oeffelter Meent	4
2. Het gebied: Oeffelter Meent.....	4
3. De Natura 2000-doelen voor de Oeffelter Meent	5
3.1. Instandhoudingsdoelen Oeffelter Meent	5
3.1.1. Habitattypen.....	5
3.1.2. Habitatrichtlijnsoorten	5
3.2. Kernopgaven Natura 2000-landschap rivierengebied	5
4. Knelpunten voor de natuurdoelen Oeffelter Meent	6
5. Uitgevoerde en lopende maatregelen en onderzoek	8
6. Eindconclusie instandhoudingsdoelen NDA's.....	10
6.1. Aanvullende natuurherstelmaatregelen in de Oeffelter Meent	11
6.2. Randvoorwaarden voor slagen natuurherstelmaatregelen.....	14
7. Tabel maatregelen en onderzoeken natuurdoelanalyse	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Samenvatting Oeffelter Meent

De "Notitie maatregelen en onderzoeken NDA Natura 2000 Oeffelter Meent" bespreekt de stappen die nodig zijn om de Natura 2000-doelen in de Oeffelter Meent te bereiken. De Oeffelter Meent is gelegen in de uiterwaarden bij de rivier de Maas, met Maasheggen en een complex van graslanden met een omvang van circa 100 hectare.

De kernopgaven in dit gebied richten zich op herstel van ecologische relaties, behoud en herstel van afwisseling tussen grootschalige én open gebieden met kleinschalige én halfopen gebieden en herstel van rivierdelta's. Op basis van de zes aangrijpingspunten (1. Optimalisatie hydrologische systemen, 2. Vergroten areaal en connectiviteit, 3. Vergroten dynamiek en diversiteit, 4. Verminderen input nutriënten en chemische stoffen en herstel van schade, 5. Herstel van biotische kwaliteit, 6. Aanpak exoten) van het OBN (kennisnetwerk voor Ontwikkeling en Beheer van Natuur) zijn de knelpunten, uitgevoerde maatregelen en nog uit te voeren maatregelen uitgewerkt.

De grootste knelpunten voor dit gebied zijn: ontbreken van lokale dynamiek, geïsoleerde ligging en beperkte omvang, overbelasting door stikstofdepositie en versnelde successie van de habitats en leefgebieden, voedselrijkdom van de bodem, beperkte soortenrijkdom van de stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden, droogval van de Oeffeltse Raam en vestiging van exoten. Deze factoren bedreigen de biodiversiteit en staan het behalen van de instandhoudingsdoelen in de weg. Gekeken is naar urgentie, effectiviteit, uitvoerbaarheid, draagvlak en kosten voor het bepalen van de prioritaire maatregelen en onderzoeken. Op basis daarvan is het belangrijk dat primair gewerkt wordt aan herstelmaatregelen die zijn gericht op het vergroten van de dynamiek en diversiteit, vergroten van het areaal, verminderen input nutriënten en herstel van schade, herstel van biotische kwaliteit, optimalisatie van hydrologische systemen en aanpak van exoten.

Uitgevoerde maatregelen hebben al positieve effecten, zoals herstel van leefgebied van de kamsalamander en optimalisatie van maai- en begrazingsbeheer. Er is echter nog een weg te gaan om de doelen volledig te bereiken, met inrichting van het robuuste natuurnetwerk en herstel en uitbreiding van de glanshaverhooilanden en de stroomdalgraslanden. Hier wordt komende jaren op ingezet.

1. Inleiding Oeffelter Meent

In de Natuurdoelanalyses (NDA's) staan veel maatregelen en onderzoeken om te komen tot de invulling van de natuurdoelen. De maatregelen en onderzoeken krijgen een aanvulling met het advies van de Ecologische Autoriteit (EA) Oeffelter Meent.

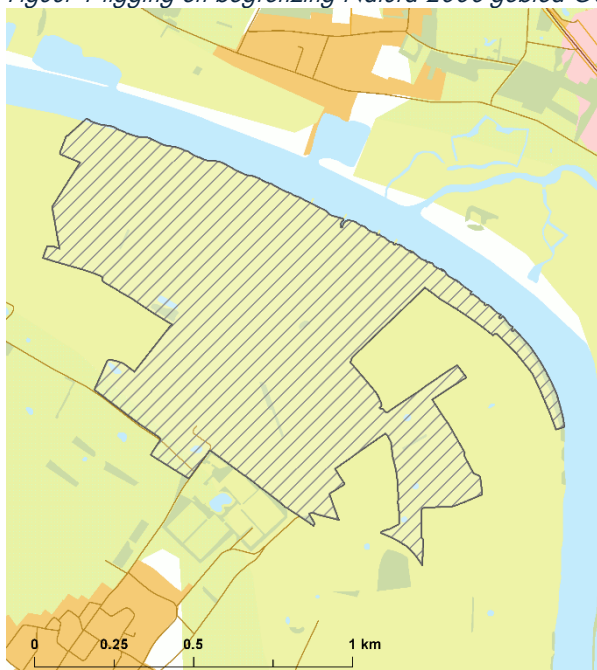
In de tabel zetten we de prioritaire onderzoeken en de maatregelen binnen en buiten het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent voor de natuurdoelen bij elkaar. Deze notitie is een aanvulling op de tabel. Deze notitie geeft informatie over de stand van zaken rondom de natuurdoelen. Met de tabel hebben we overzicht en gaan we de voortgang bewaken. De tabel is aan veranderingen onderhevig. Prioriteiten kunnen door allerlei omstandigheden wijzigen. Onderzoekresultaten die in de loop der tijd beschikbaar komen geven richting aan uitvoeringsprojecten. Monitoring en evaluaties bepalen waar in de Oeffelter Meent extra inzet nodig is.

In de tabel zijn drie blokken te onderscheiden: onderzoeken, maatregelen binnen en maatregelen buiten het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.

2. Het gebied: Oeffelter Meent

De Oeffelter Meent is met haar circa 100 hectare een klein natuurgebied, maar wel eentje met hoge cultuurhistorische waarden. Het ligt namelijk in het Unesco-gebied Maasheggen, dat zich kenmerkt door een eeuwenoud kleinschalig heggenlandschap. Het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent bevindt zich ten noorden van het dorp Oeffelt in de uiterwaarden van de Maas.

Figuur 1 ligging en begrenzing Natura 2000-gebied Oeffelter meent

De belangrijkste opgave in de Oeffelter Meent is het vergroten en verbeteren van de stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden, met behoud van de kamsalamander en de kleine modderkruiper. Vanwege de aanwezige habitattypen is het gebied aangewezen als stikstofgevoelig natuurherstelgebied. Voor het herstellen van de natuur zijn dus diverse maatregelen, zowel in het gebied zelf als er omheen, nodig.

3. De Natura 2000-doelen voor de Oeffelter Meent

In dit hoofdstuk staat een lijst met alle habitattypen en/of Habitatrichtlijnsoorten en/of broedvogel- en niet-broedvogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Voor al deze waarden is een instandhoudingsdoel in het gebied geformuleerd in termen van "behoud" of "uitbreiding" van de omvang en "behoud" of "verbetering" van de kwaliteit. Verder is de kernopgave met betrekking tot de waarde in het gebied benoemd.

3.1. Instandhoudingsdoelen Oeffelter Meent

Oeffelter Meent is aangewezen voor twee habitattypen en drie habitatsoorten. Eén habitatype is prioritair ¹.

3.1.1. Habitattypen

- Stroomdalgraslanden (H6120)(prioritair)
- Glanshaver en vossenstaarthooilanden (H6510A)

3.1.2. Habitatrichtlijnsoorten

- Kleine modderkruiper (H1149)
- Kamsalamander (H1166)
- Bever (H1337)

3.2. Kernopgaven Natura 2000-landschap rivierengebied

In de afgelopen jaren lag het natuuraccent op de behoudsdoelstellingen en het voorkomen van verslechtering. De komende jaren gaat het accent naar de uitbreiding en kwaliteitsverbetering binnen het Natura 2000-gebied om te voldoen aan de invulling van de Habitatrichtlijn. De provincies zijn met het ministerie van

¹ Soorten of habitattypen van de Habitatrichtlijn die gevaar lopen te verdwijnen en waarvan een belangrijk deel van het totale natuurlijke verspreidingsgebied binnen de Europese Unie ligt. Omdat de Europese Unie een bijzondere verantwoordelijkheid heeft, wordt er meer aandacht besteed aan de aanwijzing van Natura 2000-gebieden. En zijn de criteria voor de beoordeling van plannen en projecten (artikel 6.4 Habitatrichtlijn) in die gebieden strenger. In de bijlagen I en II van de Habitatrichtlijn en in de aanwijzingsbesluiten zijn prioritaire habitattypen en soorten aangeduid met een sterretje (*).

LNVN in overleg de instandhoudingsdoelstellingen per Natura 2000-gebied te concretiseren zodat voldaan wordt aan de Europese opgave. Hieronder is de opgave voor het voor het Natura 2000-landschap rivierengebied toegelicht:

Herstel van ecologische relaties

Herstel van ecologische relaties tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. Verbinden van leefgebieden van amfibieën, leefgebieden van vissen, met bossen binnendijs, met moerassystemen op de Natte As, met hogere zandgronden en beeksystemen. Verder behoud van huidige slaapplekken en foerageergebieden vogels in komgronden.

Behoud en herstel binnen uiterwaarden

Behoud en herstel binnen uiterwaarden van afwisseling tussen grootschalige én open gebieden met kleinschalige én halfopen gebieden. Herstel van evenwichtige verdeling met laaggelegen uiterwaarden (rietmoerassen en vochtige alluviale bossen) met hooggelegen uiterwaarden (met droge hardhoutoibossen) met nevengeulen en met diepe plassen bij voorkeur door herstel van erosie en sedimentatieprocessen.

Herstel van rivierdelta's en zoetwatergetijdegebied

Herstel van rivierdelta's en zoetwatergetijdegebied met voldoende doorstroming en overstromingsdynamiek én met doorgaande verbinding naar Europese achterland voor trekvis.

4. Knelpunten voor de natuurdoelen Oeffelter Meent

Door het kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit is een aanpak ontwikkeld voor natuurherstel. Deze aanpak bestaat uit zes aangrijpingspunten. Deze aangrijpingspunten vormen de leidraad om aan te geven wat in het Natura 2000-gebied nodig is voor natuurherstel. We koppelen de maatregelen in deze notitie aan de aangrijpingspunten.

Optimalisatie hydrologische systemen (aangrijpingspunt 1)

- Gebrek aan dynamiek (overstroming door de Maas), waardoor de abiotische omstandigheden achteruitgaan.
- Aanvoer gebufferd en basenrijk kwelwater.

Vergroten areaal en connectiviteit (aangrijpingspunt 2)

- Beperkt oppervlak van habitattypen en geïsoleerde ligging (beperking uitwisseling van soorten).
- Beperkte soortenrijkdom en omvang stroomdalgrasland.
- Ontbreken van verbindingen richting omliggende natuurgebieden. Denk aan natuurgebied de Vilt, kamsalamanderpopulatie bij Sint Agatha, de EVZ's rondom Oeffelt en de connectie met soortgelijke habitattypen in de Zeldersche Driessen, langs de Niers.
- Omvormen van nieuwe meent om dit te koppelen aan de stroomdalgrasland-vegetaties in de oude meent

Vergroten dynamiek en diversiteit (aangrijpingspunt 3)

- Ontbreken van lokale dynamiek van het stroomdalgrasland.

Verminderen input nutriënten en chemische stoffen en herstel van schade (aangrijpingspunt 4)

- Voedselrijkdom glanshaverhooilanden
- Overbelasting van stikstof; Vermesting door stikstofdepositie; verzuring van de bodem
- Waterkwaliteit kleine modderkruiper
- Versnelde successie van leefgebieden

- Voedselrijkdom van de bodem door agrarische verleden (met hoge bemesting) van de graslanden. Ook nieuwe NNB-percelen zijn nog tot zeer recent of zelfs heden bemest.
- Voedselrijk slib en afval na overstromingen.

Herstel van biotische kwaliteit (aangrijpingspunt 5)

- Beperkte soortenrijkdom van stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden.
- Beperkte aanwezigheid van typische soorten van de graslanden.
- Predatie van ei-afzet van de kamsalamander door vissen (als gevolg van geregelde overstroming van voortplantingspoelen).
- Kwaliteit van de poelen en aantal poelen als voortplantingswateren voor kamsalamander.
- Populatie kleine modderkruiper behouden.

Aanpak exoten (aangrijpingspunt 6)

- Voorkomen van vestiging van exoten

5. Uitgevoerde en lopende maatregelen en onderzoek

De afgelopen jaren is al veel gedaan om de knelpunten op te lossen of te onderzoeken welke maatregelen het meest effectief zijn om de knelpunten op te lossen. Per aangrijpingsproject worden de belangrijkste uitgevoerde of lopende projecten benoemd.

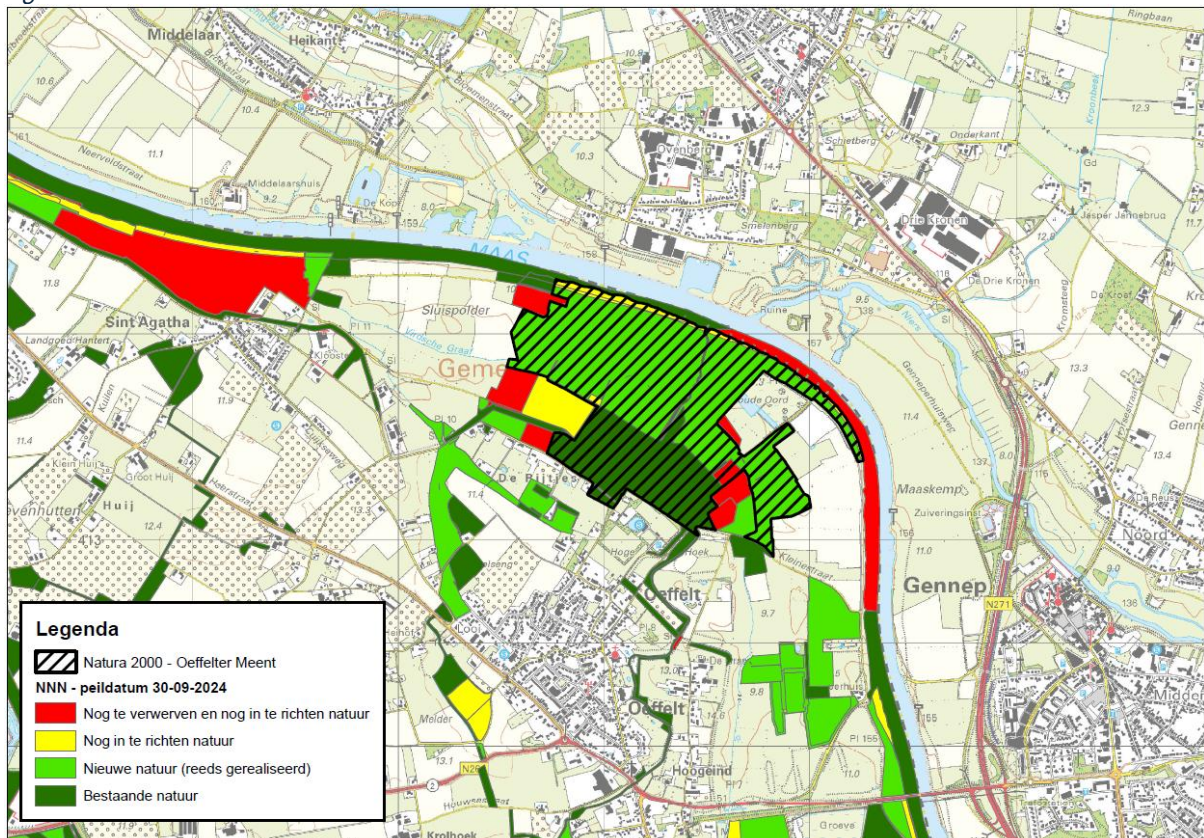
Optimalisatie hydrologische systemen (aangrijpingspunt 1)

- Onderhoud Oeffeltse Raam en Viltse Graaf (in voorbereiding)

Vergroten areaal en connectiviteit (aangrijpingspunt 2)

- Deels uitgevoerd: realisatie van een aantal nieuwe poelen als voortplantingswateren voor kamsalamander
- Bodemonderzoek voor uitbreiding habitattypen
- Verkennend onderzoek aanleg en locaties faunapassage (met name drukke wegen tussen de Vilt en Oeffelter Meent zijn in beeld)
- Ontwikkelen zoomvegetatie als brede structuurranden langs struweelhagen (lopende maatregel)

Figuur 2 Status realisatie NNB in en rondom Oeffelter meent

Vergroten dynamiek en diversiteit (aangrijpingspunt 3)

- Verwijderen stortstenen Maasoevers.
- (Druk-)begrazing.
- Kleinschalig en gevarieerd plaggen en graven (tijdelijk gestaakt).

Verminderen input nutriënten en chemische stoffen en herstel van schade (aangrijpingspunt 4)

- Extra maaien (glanshaverhooilanden).
- Kaligift op maat in glanshaverhooilanden.
- Aanvoer rivierzand.
- Onderzoek lokaal bekalken.

Herstel van biotische kwaliteit (aangrijpingspunt 5)

- Realiseren ondiepe oeverzones langs poelen.
- Bestaande poelen verbeteren (lopende maatregel).
- Opslag verwijderen bij poelen (lopende maatregel).
- Verspreidingsonderzoek kamsalamander (lopend) en kleine modderkruiper (in voorbereiding).

Aanpak exoten (aangrijpingspunt 6)

- Vis verwijderen uit poelen (lopende maatregel).

- Zodra Amerikaanse rivierkreeften zich vestigen, deze wegvangen en leefgebied aanpassen naar droogvallende wateren.

6. Eindconclusie instandhoudingsdoelen NDA's

In de Natuurdoelanalyse van de Oeffelter Meent is beoordeeld of de maatregelen die tot 2023 zijn uitgevoerd al voldoende effect hebben op de instandhoudingsdoelen voor de habitattypen en habitatsoorten. Belangrijk daarbij is de toetsing aan het verslechtingsverbod. De Ecologische Autoriteit heeft beoordeeld of de conclusies van de NDA terecht waren en voldoende onderbouwd. Tabel 1 toont een overzicht van de conclusies en de belangrijkste overblijvende knelpunten.

Tabel 1 Overzicht conclusies en belangrijkste overblijvende knelpunten instandhoudingsdoelen Oeffelter meent () over de kleine modderkruiper is nog een kennislacune voor leefgebied en populatieomvang. Voor de kamsalamander is isolatie en connectiviteit nog een belangrijk risico*

Habitattypen	Verslechtering uit te sluiten?	Belangrijkste knelpunten
Stroomdalgraslanden	Ja, mits (a)	Stikstofdepositie, dynamiek, aanvoer voedingsstoffen, connectiviteit
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	Nee, tenzij (b)	Stikstofdepositie, voedselrijkdom bodem, connectiviteit
Kleine modderkruiper (*)	Ja (a)	Omvang leefgebied, waterkwaliteit, droogval leefgebied
Kamsalamander (*)	Ja (a)	Aanwezigheid vis, waterkwaliteit, connectiviteit
Bever	Ja (a)	Geen, omvang maximale populatie lijkt bereikt

Uit de tabel valt af te leiden dat voor verschillende habitattypen verslechtering niet valt uit te sluiten. Hierdoor zijn in de NDA extra maatregelen geformuleerd om verslechtering uit te kunnen sluiten en de instandhoudingsdoelen te behalen.

6.1. Aanvullende natuurherstelmaatregelen in de Oeffelter Meent

Onderstaande maatregelen zijn de belangrijkste maatregelen die voortkomen uit de NDA (inclusief het advies van de Ecologische Autoriteit) voor het bereiken van de Natura 2000-instandhoudings en -verbeterdoelen. Deze maatregelen vormen het maatregelenpakket voor stap 1 uit het stappenplan "Brabant Openhouden" voor dit gebied.

Optimalisatie hydrologische systemen (aangrijpingspunt 1)

Aanvoer van voldoende gebufferd grondwater is van belang.

Risico: klimaat met droogte.

Beheersmaatregel: versterken kwelwater en beperken van versnelde waterafvoer.

Ecologisch rendement	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Importantie voor Brabant open	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Dekking kosten	Autonome ontwikkeling lijkt voldoende.
Maatschappelijke impact	Effecten op landbouw mogelijk, door hogere waterstanden
Uitvoerbaarheid	Ook afhankelijk van klimaat, droogte

Vergroten areaal en connectiviteit (aangrijpingspunt 2)

Het oppervlak met de aangewezen habitattypen is beperkt. Het vergroten van het oppervlak waar de habitattypen zich kunnen vestigen is mogelijk. Deels binnen het Natura 2000-gebied en deels er buiten (NNB). Inrichtingsmaatregelen en het beheer kunnen worden uitgevoerd. De omstandigheden voor het habitatype om zich verder te gaan verder worden dus aangeboden. Het is de vraag wanneer de habitattypen de nieuwe locaties gaan bezetten.

Het NNB is niet volledig gerealiseerd, maar er is ruimte waar uitbreiding van het habitatype mogelijk is.

Er zijn mogelijkheden de Oeffelter Meent meer in verbinding te brengen met ander leefgebied voor de kamsalamander en de kleine modderkruiper met ecologische verbindingzones.

Risico: de ideale omstandigheden voor uitbreiding van het habitattypen ontstaan niet. Kennis schiet tekort.

Beheersmaatregelen: Zorgen dat het onderzoek naar het uitbreiden van de habitattypen niet vertraagt en de goede maatregelen worden uitgevoerd.

Ecologisch rendement	Noodzakelijk voor Natura 2000-doelen
Importantie voor Brabant open	Belangrijk om achteruitgang te stoppen
Dekking kosten	Benodigde investeringen zijn beperkt
Maatschappelijke impact	Geen effecten verwacht buiten het natuurgebied.
Uitvoerbaarheid	Kennisleemten

Vergroten dynamiek en diversiteit (aangrijpingspunt 3)

De stroomdalgraslanden van de Oeffelter Meent kennen maar een beperkte dynamiek. Door begrazing en aanvullend maaibeheer en herontwikkeling van areaal stroomdalgrasland moet hieraan invulling worden gegeven. De soortenrijkdom is beperkt. Daarvoor is areaalvergroting en uitwisseling met omliggend gebied nodig.

Risico: voortdurend natuurbeheer nodig. Connectiviteit blijft beperkt. Soorten keren niet terug en dynamiek blijkt te weinig.

Beheersmaatregel: vergroten areaal, verbeteren connectiviteit, optimalisatie natuurbeheer.

Ecologisch rendement	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Importantie voor Brabant open	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Dekking kosten	LPN
Maatschappelijke impact	Ook de beperking van rivierdynamiek en vastlegging met dijken vormt een beperking
Uitvoerbaarheid	Echt natuurlijke gewenste dynamiek blijft een lastige opgave

Verminderen input nutriënten en herstel van schade (aangrijpingspunt 4)

De stikstofdepositie is in enige mate boven de kritische depositiewaarde. Volgens de Aerius-berekeningen (2022) is er in 2030 geen overbelasting van stikstof meer op de habitattypen in de Oeffelter Meent.

Risico: De verwacht autonome daling van de stikstofdepositie blijft achter op de berekende daling. Bovendien zijn er risico's op verminderde bufferwerking van bodem en grondwater en nawerking van langdurige overbelasting.

Beheersmaatregel: GS stellen BOS 2.0 vast en voeren dit beleid actief uit.

Ecologisch rendement	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Importantie voor Brabant open	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Dekking kosten	Autonome ontwikkeling lijkt voldoende.
Maatschappelijke impact	Klein. Doel is inzicht met de autonome ontwikkeling
Uitvoerbaarheid	Autonome ontwikkeling lijkt voldoende.

Herstel van biotische kwaliteit (aangrijpingspunt 5)

Om de biotische kwaliteit te herstellen is het vooral belangrijk om optimaal natuurbeheer te voeren, de habitats en leefgebieden te verbinden en robuuste oppervlakte aan natuur te realiseren.

Risico: ontwikkeling van robuust natuurnetwerk en beheer loopt vertraging op of wordt onvoldoende bereikt.

Beheersmaatregel: inzetten op optimalisatie van natuurbeheer en dit onverminderd voortzetten en versneld inzetten op realisatie van NNN/NNB en versterkt natuurnetwerk rondom Oeffelter Meent.

Ecologisch rendement	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Importantie voor Brabant open	Noodzakelijk om natuurdoelen te halen
Dekking kosten	Budgetten nodig voor beheer, onderzoek, aanvullend beheer, natuurinrichting en onderzoek
Maatschappelijke impact	Klein. Doel is in zicht met de autonome ontwikkeling
Uitvoerbaarheid	Autonome ontwikkeling lijkt voldoende.

Aanpak exoten (aangrijpingspunt 6)

Er bestaat het risico dat invasieve exoten opduiken in het gebied (= Amerikaanse rivierkreeften). Momenteel ligt de aandacht op uitheemse vissoorten die een bedreiging vormen voor de biodiversiteit.

Risico: nieuwe exoten blijven komen vanwege de introductie van flora en fauna en aanleg permanente wateren.

Beheersmaatregel: het vroeg detecteren van exoten helpt in de bestrijding

Ecologisch rendement	Belangrijk om vroegtijdig aan te pakken, zodat het beheersbaar blijft
Importantie voor Brabant open	Exoten tasten de kwaliteit van habitattypen aan en prederen/concurreren met habitatsoorten en vormen daarmee een risico voor Brabant open
Dekking kosten	Kosten zijn afhankelijk van het moment van detectie
Maatschappelijke impact	De bestrijding van exoten wordt geaccepteerd, het weren van exoten voor verkoop (tuinen, aquaria) minder
Uitvoerbaarheid	Het detecteren van exoten in een vroeg stadium blijft lastig

6.2. Randvoorwaarden voor slagen natuurherstelmaatregelen

Duidelijkheid over de verbeterdoelen habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten is nodig

Het ministerie van LVVN heeft de doelen voor de provincies w.b.t. uitbreiding en verbetering van habitattypen, habitat- en vogelrichtlijnsoorten binnen het Natura 2000-gebied wel in de aanwijzingsbesluiten vastgelegd, maar deze zijn nog niet geconcretiseerd. Duidelijkheid over de doelen geeft richting aan de nog te realiseren hectaren natuur en de uit te voeren inrichtingsmaatregelen. Hier is dringend behoefte aan zodat de nog te realiseren opgave duidelijk is. Naar verwachting heeft het vaststellen van de verbeterdoelen geen de impact op de omgeving buiten de Natura 2000-gebieden.

Risico: Er is geen duidelijkheid over de verbeterdoelen habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten.

Beheersmaatregel: GS doen met de huidige informatie, de nog uit te voeren onderzoeken en met hulp van deskundigen een bod voor de uitbreidingsdoelen habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten, op basis van beschikbare kennis en inschakeling van deskundigen.

Ecologisch rendement	Noodzakelijk voor duidelijkheid Natura 2000-doelen
Importantie voor Brabant open	Belangrijk. Geeft duidelijkheid over doelbereik
Dekking kosten	Geen kosten voor vaststellen doelen
Maatschappelijke impact	Naar verwachting beperkte opgave grondverwerving
Uitvoerbaarheid	Het Rijk moet uitbreidingsdoelen vaststellen

7. Tabel maatregelen en onderzoeken voor Natura 2000-doelen

Gebied		Oeffelter Meent				
Datum		11-2-2025				
Maatregelen binnen het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent		Status	Proces-verantwoordelijke	Planning	Financiën	Opmerking
1	Bestaande poelen verbeteren door gefaseerde herinrichting, Opslag bij poelen verwijderen, Regelmatig en gefaseerd schonen van poelen, Indien nodig vis/exoten (weg)vangen in poelen	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		€ 150.000	incl. dassenpoel binnen begrenzing, vlakbij nieuwe meent
2	Ontwikkelen van zoomvegetaties	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		N.t.b.	brede gradienten van struweelhagen als leefgebied voor kamsalamander
3	Continueren en optimaliseren begrazing schraallanden (stroomdalgraslanden)	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	2021-2032	€ 50.000	SBB heeft sinds het najaar '23 de jaarrond begrazing omgezet naar seizoensbegrazing
4	Maaien en afvoeren (+kaligift) glanshaverhooilanden meerkampen en Oeffelter meent, Opbrengen maaisel van soortenrijke referentiegebieden op de glanshaverhooilanden, extra maaien (kaligift en uitmijnen)	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		N.t.b.	Nieuw onderzoek voor actualisatie en optimalisatie is in 2024 uitgevoerd
5	Deels inrichten kleiwinningsgebied als moerasgebied voor kleine modderkruiper en bever	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	2021-2027	€ 250.000	Verkennen of uitbreidingsopgave voor glanshaver hier ook haalbaar is: slenk geschikt voor kl. Modderkr en bever. Daarnaast ook nog uitbreidingsdoel H6510A
6	Uitbreiding graslandareaal binnen (en buiten) begrenzing, met kennis van bodem en gericht beheer	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		€ 150.000	meerkampen, koude oord, en nog te verwerven NNN
7	Ontwikkel een recreatiezonering wanneer blijkt uit onderzoek dat dit typische soorten door recreatie worden belemmerd	slapend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		N.t.b.	Eerst onderzoeken op welke locaties typische soorten kwetsbaar zijn voor recreatief gebruik: oude en nieuwe meent; let op graspieper broedgebied
8	Kleinschalig en gevarieerd plaggen en graven, experimenteel buiten kwalificerend habitat	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	gereed 2026	N.t.b.	nieuwe meent: ontwerpschetsen worden door SBB (Cleveland) gemaakt
9	Periodiek extensief en gefaseerd onderhoud Oeffeltse raam	nog op te starten	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	vanaf 2025	€ 100.000	kleine modderkruiper (bever)
10	zorg voor een verantwoordelijke voor de voortzetting van het NDA (en het EA advies) en de benoemde maatregelen. Maak vervolgens een planning en begroting hiervoor. Geef een samenvatting van de leemten in kennis en het benodigde onderzoek of input van de beheerders. Zorg ook aan voor onderzoek of monitoring om de effecten van de maatregelen te volgen	afgerond	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		n.v.t.	onderdeel actualisatie N2000 beheerplan
Maatregelen buiten het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent		Status	Proces-verantwoordelijke	Planning	Financiën	Opmerking

1	Aanleg faunapassage	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	2024-2030	€ 100.000	EVZ via 2 routes rondom Oeffelt naar de Vilt. 3 passages over de drukste autowegen (provinciale weg?)
2	Uitbreiding aantal poelen (5), buitendijkse voortplantingswateren voor kamsalamander realiseren	in uitvoering	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	2019-2027	€ 100.000	Ongeveer 75% afgerond, nog minimaal 1 poel in de Rijtjes te realiseren, na verwerving
3	Regelmatig extensief en gefaseerd onderhoud van de Oeffeltse Raam en Viltse Graaf	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		€ 50.000	dubbel (wellicht alleen binnen NNB en N2000 grenzen voldoende)
4	verlagen van stikstofdepositie door bronaanpak	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 stikstof	2024-2032	n.v.t.	
5	Omvormen aangrenzend landbouwperceel naast de Meent	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel	afgerond 2027	N.t.b.	Vorbereidingen zijn gaande; Provincie+Waterschap hebben rol in goedkeuring uitvoeringsplan. Nieuwe meent inrichting voor stroomdalgrasland
6	Inrichten Maasuitwaarden voor ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		€ 150.000	
7	Inrichten ecologische verbindingzones, verbinding Oeffelter Meent met het NNN/NNB	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		N.t.b.	
Onderzoeken in Natura 2000-gebied Oeffelter Meent		Status	Proces-verantwoordelijke	Planning	Financiën	Opmerking
1	De behouds- en uitbreidingsdoelen SMART formuleren.	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid	Gereed eind 2024	n.v.t.	Het Rijk legt in het voorjaar van 2024 een voorstel voor aan de provincies. Daarna zullen provincies onderling de verdeling van de behouds- en uitbreidingsdoelen bespreken en tot een voorstel komen.
2	Onderzoek naar herstelstrategieën stroomdalgrasland (Grootschalig onderzoek); incl. onderzoek maaisel opbrengen van soortenrijke stroomdalgraslanden	lopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid	Gereed eind 2029	€ 100.000	Vanuit Noord-Brabant dragen we bij aan een promotieonderzoek naar passende herstelstrategieën voor stroomdalgrasland. De Oeffeltermeent wordt gebruikt als een pilot-gebied. Voor herstel en ontwikkeling van het habitatype zijn nog geen bewezen maatregelen en die gaan (hopelijk) uit dit onderzoek komen.
3	Monitoren van exoten	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		€ 100.000	In de poelen van de Rijtjes is bij de laatste opschoonactie vis (rivierkreeft) aangetroffen. Onder andere goudvissen.
4	Onderzoek habitatverbetering kamsalamander (rol bever)	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		€ 50.000	
5	Bodemonderzoek naar abiotiek, bodemchemie en grondwaterkwaliteit, overstromingsdynamiek en bodemleven	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid	Gereed eind 2024	€ 100.000	In 2018 is onderzoek naar bodemchemie en abiotiek gedaan. Dit wordt in 2024 herhaald. Hiermee kan herstelbeheer voor glanshaverhooiland en stroomdalgrasland geoptimaliseerd worden.
6	Onderzoek naar waterkwaliteit Oeffeltse Raam en invloed van voedselrijke slib wat achterblijft na overstromingen	nog op te starten	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		€ 100.000	Onderzoek naar stromingspatronen bij inundaties en bepalen benodigde aanvullende inrichting

7	Opstellen en uitvoeren monitoringsplan van de vegetaties van de verschillende habitattypen en habitatsoorten	doorlopend	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		€ 150.000	T1 kaarten vegetatiekartering. Leefgebiedenkaarten
8	Maak inzichtelijk welk effect stikstof heeft uit verschillende bronnen (zoals grondwater). Zo kunnen onbedoelde effecten voorkomen worden en gerichte maatregelen getroffen worden	nog op te starten	Provincie via opdrachtnemer Stikstof		N.t.b.	nitraat of ammonium in grondwater
9	Bepalen areaal (potentieel) glanshaverhooiland in Meerkampen en op de Maasoevers	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		N.t.b.	in het licht van afkalven van de Maasoevers. Achteruitgang van oppervlak glanshaverhooiland tegengaan
10	Zorg voor een beter inzicht in het landschapsecologisch systeem	In voorbereiding	Provincie via opdrachtnemer N2000 beleid		€ 100.000	
11	Voorkomen dat de Oeffeltse raam droogvalt in droge zomers; Maatregelen toevoegen die het natuurgebied robuuster maken tegen verergerende drukfactoren door klimaatverandering.	slapend	Provincie via opdrachtnemer N2000 herstel		N.t.b.	kleine modderkruiper. KRW